

Nedenstående skal meddeles til alle som kan komme i tysk krigsfangenskap:

De internasjonalt vedtatte regler for behandling av krigsfanger fins i Reglementet om landkrigens lover og sedvaner vedtatt i Haag 1907 og konvensjonen om behandling av krigsfanger vedtatt i Genève 1929.

Følgende bestemmelser har særlig betydning ved tilfangetagelsen:

I konvensjonen av 1929:

Art. 5. Enhver krigsfange skal på forespørsel oppgi sitt riktige navn, grad eller sitt soldatnummer.

I tilfelle av at han overtrer denne regel, utsetter han seg for en innskrenkning i de fordeler som er tilstått fanger av hans kategori.

Tvang i enhver form for å få opplysninger av fangene om forholdene i deres armé eller i deres land er forbudt. Fanger som nekter å svare kan hverken trues eller fornærmes eller utsettes for ubehageligheter eller tap av fordeler av noensomhelst art.

Art. 6. Alle effekter og gjenstander for personlig bruk, med unntagelse av våpen, karter, militær utrustning og militære papirer forblir i krigsfangenes besiddelse, likeså stålhjelmer og gassmasker. De penger som fangene har på seg kan kun bli tatt fra dem på befaling av en offiser og etter at beløpets størrelse er blitt fastslått. Det skal gis kvittering for mottagelsen av pengene. De penger som på dette vis blir tatt, skal føres på vedkommende fanges konto.

Fangenes identitetsbeviser, distinksjoner, dekorasjoner og verdigjenstander kan ikke tas fra dem.

Art. 24. Kreditsaldoen på krigsfangenes konti blir å utbetale dem ved fangenskapets opphør.

Art. 36. Senest etter 1 uke etter sin ankomst til fangeleiren og likeledes i tilfelle av sykdom skal hver krigsfange bli satt i stand til å sende sin familie et brevkort hvori han gir underretning om sin tilfangetagelse og om sin sundhetstilstand. Disse brevkort skal ekspederes så hurtig som mulig og kan ikke under noen omstendighet utsettes for forsinkelse.

I reglementet av 1907:

Art. 10. Krigsfanger kan frigis på æresord hvis deres lands lover tillater dem det; i sådanne tilfeller er de ved sin personlige ære forpliktet til samvittighetsfullt å oppfylle såvel likecverfor sin egen regjering som overfor den regjering som har tatt dem tilfange de forpliktelser som de måtte ha inngått.

I slike tilfeller er deres egen regjering forpliktet til hverken å fordre eller motta av dem som strider mot det givne ord.

(Vår militære straffelov setter straff på fengsel fra 10 år inntil livstid eller dødsstraff for krigsfange som gjør brudd på gitt æresord.)

Art. 11. En krigsfange kan ikke tvinges til å motta sin frihet på æresord.

## U t t e n

av bestemmelsene om behandling av krigsfanger.

### Artikkel 7. Ingen tvang overfor fangene.

Enhver krigsfange skal på forespørsel oppgi sine riktige navn, sin grad eller sitt matrikelnummer.

I tilfelle av at han overtrer denne regel, straffes han seg for en innskrenkning i de fordeler som er tilstått fanger av hans kategori.

Tvang i enhver form for å få opplysninger av fangene angående forhold i deres armé eller i deres land er forbudt. Fanger som nekter å svare kan hverken trues eller forsmædes, eller utsettes for ubehageligheter eller tap av fordeler av noen annen art.

Hvis en fange på grunn av sin fysiske eller mentale tilstand er ute av stand til å gjøre rede for sin identitet, skal han overleveres til sanitetet.

### Artikkel 8. Effekter og penger.

Alle effekter og gjenstander for personlig bruk, med unntakelse av våpen, buster, militær utrustning og militære papirer forblir i krigsfangenes besittelse, likeså still hjelmer og gasemasker.

De penger som fangene har på seg, kan kun bli tatt fra dem på befaling av en offiser og etter at beløpets størrelse er blitt fastslått. Der skal gis kvittering for mottakelsen av pengene. De penger som på dette vis blir tatt, skal føres på vedkommende fanges konto.

Fangenes identitetsbeviser, distinksjoner, dekorasjoner og verdigjenstander kan ikke tas fra dem.

### Artikkel 9. Rett til å skrive hjem.

De krigsførende skal gjennom de opplysningsstyrier som er opprettet i henhold til artikkel 77 snarest mulig gjensidig oppgi til hverandre de offisielle adresser under hvilke korrespondanse fra familien kan bli sendt krigsfangene.

Så snart det lar seg gjøre skal enhver fange gis anledning til selv å skrive til sin familie, på de betingelser som er fastsatt i artikkel 35 o.flg.

For den som er tatt tilfange tilfjes, skal navn

# Artikkel 10. Fangeleirsens beredthet.

Krigsfangene skal innkvarteres i bygninger eller barakker som gir all mulig garanti for sundhet og helse.

Lokalene skal være fullstendig beskyttet mot fuktighet og være tilstrekkelig oppvarmet og opplyst. Alle sikkerhetsforanstaltninger skal være tatt mot ildebrann.

Soveromene skal tilfredsstillende de samme betingelser med hensyn til flateinnhold, møblement og sengeutstyr som gjelder for depottroppene i den stat i hvis makt fangene befinner seg.

-----

# Artikkel 11. Mat.

Krigsfangenes matrasjoner skal både kvantitativt og kvalitativt svare til dem som landets egne depottropper får.

Fangene skal ennvidere få utlevert nødvendig redskap for selv å kunne tilberede de tillegg til rasjonene som de skaffer seg.

De skal ha tilstrekkelig tilgang på drikkevann. Bruk av tobakk skal være tillatt. Fangene skal kunne benyttes i kjøkkenene.

Innskrenkninger i forpleiningen som kollektiv disiplinærstraff er forbudt.

-----

# Artikkel 12. Klær.

Klær, undertøy og skotøy skal utleveres til krigsfangene av den stat i hvis makt de befinner seg. Fornyelser og reparasjoner av disse effekter skal foregå regelmessig. Når fangene brukes som arbeidere, skal de dessuten få utlevert arbeidsklær, hvis arbeidets art krever det.

I alle leire skal der opprettes marketenterier hvor fangene kan få kjøpt matvarer og bruksgjenstander til stedets vanlige priser.

Det overskudd som marketenteriene gir leiradministrasjonen, skal brukes til fangenes eget beste.

-----

# Artikkel 13. Sanntilhet.

De krigførende skal treffe alle nødvendige hygieniske forføyninger for å sikre renhold og god sundhetstilstand i leirene og for å forebygge epidemier.

Både dag og natt skal fangene ha adgang til

son er i overensstemmelse med sundhetens fordringer og som til enhver tid er holdt i proper stand.

Krigsfangene skal omvædses, bortsett for led og dusjer som leirene såvidt mulig skal være utstyrt med, til nok vann til vasketekke av sin personlige rengjøring.

De skal ha anledning til å drive legemsøvelser og til å komme i frisk luft.

#### Artikkel 15. Legerinspeksjonen.

Legerinspeksjoner av fangene skal foretas minst en gang en måned. De har til formål å kontrollere den alminnelige sundhets- og renslighetstilstand, samt å oppspore smittsomme sykdommer, særlig tuberkulose og veneriske sykdommer.

#### Artikkel 20. Ordreer gis på norsk og forstår.

Reglementer, ordreer, meddelelser og bekjentgjørelser av enhver art skal gis krigsfangene i et språk som de forstår. Det samme gjelder prinsipp gjelder også ved fore-spørsmål til fangene.

#### Artikkel 22. Offisersleiren.

For å skaffe betjening til offisersleirene skal tilfangetatte soldater fra den samme armé og som såvidt mulig taler samme språk, avvis til disse leire i tilstrekkelig antall under hensyntaen til offiserenes og de likestiltes grad.

Disse skal selv holde seg med mat og klær for den gjenstand som de får utbetalt av den stat i hvis makt de befinner seg. Men skal på enhver måte lette en ordning hvorved offiserene selv overtar den daglige husholdning.

#### Artikkel 23. Lønn til krigsfanger.

Med forbehold likeoverfor trafte overtaler mellom de krigsførende makter, bl.a. likeoverfor den som er omtalt i artikkel 24, skal offiserer og likestilte, når de er krigsfanger, av den stat, i hvis makt de befinner seg, få utbetalt den samme lønn som offiserer av samme grad i denne matts armé oppbeholder, betingelsen herfor er at denne gjenstand ikke er større enn den de har rett til i sin egen i det land, i hvis tjeneste de har vært. Denne gjenstand

betalen den helt ut, såvidt mulig en gang en måneden, og uten at der kan gjøres noe fradrag for utlegg som påhviler den stat, i hvis makt de befinner seg, selv om disse utlegg har vært til fangenes beste.

Den kurs som skal legges til grunn for denne utbetaling, skal fastsettes ved overenskomsten mellom de krigførende, i mangel av sådan overenskomst skal man anvende den kurs som var gjeldende på det tidspunkt da fiendtlighetene ble åpnet.

Alle de utbetalinger som har funnet sted til krigsfangene som lønn, skal ved fiendtlighetenes opphør betales tilbake av den makt i hvis tjeneste de har vært.

#### Artikkel 27. Krigsfangenes arbeid.

De krigførende kan bruke friske krigsfanger med unntakelse av offiserer og likestilte til utførelse av arbeid avpasset etter deres grad og deres evner.

Hvis imidlertid offiserer eller likestilte anmodes om å få utføre et arbeid, som passer dem, skal dette såvidt mulig skaffes dem.

Underoffiserer som er krigsfanger, kan ikke bli satt til annet arbeid enn som oppsynsmenn, medmindre de uttrykker spesielt ønske om lønnet beskjeftigelse.

De krigførende er forpliktet til, hele den tid fangenskapet varer, å la krigsfanger som har vært utsatt for ulykker under arbeidet nyte godt av de samme bestemmelser som gjelder for arbeidere av samme kategori ifølge lovgivningen i den stat, i hvis makt krigsfangene befinner seg. Hva angår de krigsfanger på hvem disse lovbestemmelser ikke kan finne anvendelse på grunn av nevntestats lovgivning, skal denne foreslå for sin lovgivende myndighet å treffe forføyninger siktede til en rettfærdig skadesløsholden av dem som har vært utsatt for ulykker.

#### Artikkel 34. Lønn for arbeid i fangeleir.

Krigsfangene får ingen lønn for arbeider som vedrører administrasjonen, den daglige drift eller vedlikeholdet av leirene.

Fanger som blir brukt til annet arbeid, har krav på en lønn som blir å fastsette ved overenskomst mellom de krigførende.

Disse overenskomster skal også spesifisere hvor

bake, den som skal tilhøre krigsfangen samt hvorledes denne som skal bli stillet til hans disposisjon mens fangenskapet varer.

Den som avventer evalueringen av ovennevnte overenskomster, skal fangenes arbeidslønn fastsettes etter nedenstående norm:

- a) Arbeider som utføres for staten, betales etter de tariffen som gjelder for militære av egen armé som utfører samme slags arbeide, eller, hvis det ikke finnes noen sådan tariff, etter en tariff som står i forhold til de utførte arbeider.
- b) Når arbeidet utføres for andre offentlige administrasjoners regning eller for private, skal betingelsene fastsettes etter avtale med den militære myndighet.

Den lønn fangen har til gode, skal utbetales ham ved fangenskapets opphør. I tilfelle av dødsfall blir lønnen ad diplomatisk vei <sup>til</sup> dennes arvinger.

#### Artikkel 36. Brevskriving for fanger.

Hver av de krigførende skal fra tid til annen fastsette det antall brever og brevkort som krigsfanger av de forskjellige kategorier har lov til å sende pr. uke, og underrette den annen krigførende om dette antall. Disse brever og kort skal ekspederes med posten ad korteste vei. De kan ikke forsinkes eller holdes tilbake av disiplinære grunner.

Senest 1 uke etter sin ankomst til leiren og likeledes i tilfelle av sykdom skal hver krigsfange bli satt istand til å sende sin familie et brevkort, hvori han gir underretning om sin ifangetakelse og om sin sundhetstilstand. Disse brevkort skal ekspederes så hurtig som overhodet mulig og kan ikke under noen omstendighet utsettes for forsinkelse.

Som alminnelig regel skal fangenes korrespondanse skje i deres eget språk. De krigførende kan tillate korrespondanse også på andre språk.

#### Artikkel 37. Mottakelse av pakker.

Krigsfangene har lov til å motta individuelle postpakker inneholdende matvarer og andre varer bestemt til deres beklædning. Pakkene blir å tilføres til administrasjonen.

Artikkel 38. Postefrihet.

Trover og penge- eller verdiforsendelser, likesom postgutter bestemt for krigsfanger eller avsett av disse, det være seg direkte eller gjennom de opplysningsbyrter som er omhandlet i artikkel 77, skal være fri for all porto såvel i de land hvorfra de blir sendt og hvortil de er bestemt, som i alle de land de passerer.

Gaver og hjelp in natura bestemt for fangene er likeledes fri for all innsendestoll og andre avgifter såvel som for trans portkostninger på jernbaner der drives av staten.

I godkjent nødsfall kan det tillates fangene å sende telegrammer mot betaling etter de vanlige takster.

Artikkel 40. Censur av brev og H.V.

Censuren av all korrespondance skal foregå så hurtig som mulig. Kontrollen av postforanstaltningene skal så videre foregå således at matvarer som disse måtte inneholde bevares friske og mulig i nærvar av adressaten eller en tillidsmann, som denne har behørig godkjent.

Portus mot korrespondance, diktert av de krigsførende, av militære eller politiske grunner, kan bare ha en midlertidig karakter og skål være av så kort varighet som mulig.

Artikkel 42. Klager over levesett.

Krigsfangene har rett til overfor de militære myndigheter, under hvis kommando de står, å framføre sine ønsker vedrørende det levesett hvorunder de befinner seg under fangenskapet.

De har også rett til å henvende seg til representantene for de makter, under hvis beskyttelse de står for å gjøre den oppmerksom på de forhold vedrørende levesettet under fangenskapet over hvilke de måtte klage å framføre.

Risse ønsker og klager skal oversendes uten opphold.

Selv om de blir funnet grunnløse, kan de ikke gi anledning til noen som helst straff.

Artikkel 43. Oppnevningen av tillitsmenn.

På hvert sted hvor krigsfanger befinner seg, skal disse ha rett til å oppnevne tillitsmenn. Den er berettiget til å representere dem overfor de militære myndigheter og overfor de makter under hvis beskyttelse de står.

Oppnevningen skal forelegges den militære myndighet til approbasjon.

Tillitsmennene er beordret til å søke og til å fordele ankomne kollektive forsendelser. I tilfelle av at krigsfangene bestemmer seg til selv å melde seg organiserte et system for gjensidig hjelp, skal denne organisasjon likeledes ligge under tillitsmennenes myndighetsstråle. Disse kan eventuelt være fangene behjelpelig med å lette deres forbindelser med de hjelpeforeninger, som nevnt i artikkel 78.

I fangeleirene for offiserer og likestilte skal det eldste offiser av høyeste grad anerkjennes som mellommann mellom leirens autoriteter og de tilfengstattede offiserer og likestilte. Man har derfor gynnighet til blandt disse å utpeke en offiser til å være hans tolk under konferanser med leirens autoriteter.

-----

Artikkel 45. Straffebestemmelser.

Krigsfangene er underkastet de lover, reglementer og bestemmelser, som gjelder for dens stats her i hvis makt de befinner seg.

Hver u lydighet berettiger til anvendelse like overfor den av de forholdsregler som er fastsett i disse lover, reglementer og bestemmelser.

Der tas dog forbehold for såvidt angår nærværende kapitels bestemmelser.

-----